

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIA KLASY 1 „PODRÓŻ Z KLASĄ”

Kryteria oceniania na sześciu poziomach opanowania umiejętności – **I półrocze**

Opracowanie zgodne z nową podstawą programową – Reforma 2026 „Kompas Jutra”

Opracowanie zawiera wymagania szczegółowe przewidziane dla klasy 1 w I okresie nauki w cyklu „*Podróż z klasą*”, rozpisane na sześć poziomów zaawansowania. Każde wymaganie opisano osobno na każdym poziomie – za pomocą konkretnych, obserwowalnych deskryptorów zachowań ucznia.

- Poziomy odpowiadają polskiej skali ocen (6–1). W klasie 1 ocena półroczna i roczna ma charakter opisowy – poziomy służą nauczycielowi jako narzędzie diagnostyczne i podstawa informacji zwrotnej.
- Różnice między poziomami wyznaczają trzy kryteria: stopień samodzielności ucznia (od pełnej samodzielności po stałe wsparcie), precyzja i poprawność wykonania oraz złożoność zadania, z którym uczeń sobie radzi.
- Poziom 6 opisuje osiągnięcia maksymalne w zakresie podstawy programowej – nie wykracza poza jej treści, lecz wskazuje najwyższą jakość ich opanowania (biegłość, transfer, uzasadnianie, twórcze zastosowanie).
- Poziom 1 opisuje osiągnięcia poniżej wymagań koniecznych. Jego wskazanie jest sygnałem do zaplanowania dostosowań, pracy indywidualnej i objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

POZIOM	CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA
POZIOM 6	Osiągnięcia maksymalne. Uczeń pracuje samodzielnie, bezbłędnie i biegle. Przenosi umiejętność na nowe sytuacje, uzasadnia sposób pracy, tworzy własne rozwiązania i wspiera rówieśników.
POZIOM 5	Wymagania dopełniające. Uczeń pracuje zawsze samodzielnie i poprawnie, w pełnym zakresie materiału przewidzianego na I okres. Potrafi wyjaśnić i uzasadnić swoje działanie.
POZIOM 4	Wymagania rozszerzające. Uczeń najczęściej pracuje samodzielnie, popełnia drobne błędy, które koryguje sam. Sporadycznie potrzebuje przypomnienia zasady lub wzoru.
POZIOM 3	Wymagania podstawowe. Uczeń wykonuje zadania typowe po naprowadzeniu, korzystając ze wsparcia nauczyciela, wzoru lub pomocy wizualnej.
POZIOM 2	Wymagania konieczne. Uczeń pracuje odtwórczo, wyłącznie z pomocą nauczyciela, na konkretach i według wzoru. Wykonuje najprostsze elementy zadania.
POZIOM 1	Poniżej wymagań koniecznych. Uczeń nie wykonuje zadania mimo stałego wsparcia i pomocy nauczyciela. Wymaga zaplanowania działań wspierających i dostosowań.

EDUKACJA JĘZYKOWA – POLONISTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie komunikacji

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozumie komunikaty werbalne i niewerbalne w komunikacji bezpośredniej i odpowiednio na nie reaguje	Zawsze rozumie komunikaty i trafnie reaguje, także w nowych sytuacjach.	Zawsze rozumie komunikaty werbalne i niewerbalne, reaguje odpowiednio.	Najczęściej rozumie komunikaty; reakcja bywa opóźniona.	Rozumie komunikaty po dodatkowym wyjaśnieniu nauczyciela.	Rozumie proste komunikaty wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie odczytuje komunikatów i nie reaguje na nie mimo pomocy.
Wypowiada się w sposób sensowny i spójny, z uwzględnieniem norm etycznych i zasad etykiety, dostosowuje język do sytuacji	Zawsze wypowiada się spójnie i kulturalnie, świadomie dostosowuje język do rozmówcy.	Zawsze wypowiada się sensownie i spójnie, przestrzega zasad etykiety.	Najczęściej wypowiada się poprawnie; czasem pomija zwroty grzeczne.	Wypowiada się poprawnie po ukierunkowaniu nauczyciela.	Wypowiada się pojedynczymi zdaniami, wyłącznie z pomocą.	Nie buduje sensownej wypowiedzi mimo pomocy.
Z uwagą słucha rozmówcy, wypowiedzi nauczyciela i innych osób	Zawsze słucha w skupieniu i nawiązuje do usłyszanych treści.	Zawsze słucha z uwagą i nie przerywa rozmówcy.	Najczęściej słucha uważnie; sporadycznie się rozprasza.	Słucha krótko; wymaga przypominania zasad słuchania.	Słucha wyłącznie przy indywidualnym ukierunkowaniu.	Nie utrzymuje uwagi mimo stałego wsparcia.
Informuje w rozmowie o faktach, własnych emocjach i potrzebach, dbając o zgodność z rzeczywistością	Zawsze precyzyjnie i zgodnie z prawdą mówi o faktach, emocjach i potrzebach.	Zawsze informuje o faktach, emocjach i potrzebach zgodnie z rzeczywistością.	Najczęściej informuje poprawnie; emocje nazywa ogólnie.	Mówi o faktach i emocjach po pytaniach nauczyciela.	Nazywa pojedyncze emocje i potrzeby wyłącznie z pomocą.	Nie informuje o faktach, emocjach ani potrzebach mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Wyraża własne opinie, oceny i preferencje, szanując przekonania rozmówcy	Zawsze wyraża opinię z uzasadnieniem, z szacunkiem dla zdania innych.	Zawsze wyraża własne opinie i preferencje, szanuje przekonania rozmówcy.	Najczęściej wyraża opinię; uzasadnienie bywa ogólne.	Wyraża opinię po zachęcie nauczyciela.	Wskazuje swoją preferencję pojedynczym wyrazem, z pomocą.	Nie wyraża własnych opinii mimo zachęty.
Zadaje trafne pytania dostosowane do kontekstu, dzieli się pomysłami, prezentuje rezultaty pracy indywidualnej i grupowej	Zawsze zadaje trafne pytania, chętnie prezentuje pracę własną i zespołu.	Zawsze zadaje pytania do kontekstu i prezentuje rezultaty pracy.	Zadaje pytania; przy prezentacji potrzebuje zachęty.	Zadaje proste pytania po ukierunkowaniu; prezentuje z pomocą.	Powtarza pytania za wzorem; nie prezentuje pracy samodzielnie.	Nie zadaje pytań i nie prezentuje efektów pracy mimo pomocy.
Służy pomocą w zrozumieniu informacji, wspiera porozumiewanie się w grupie	Zawsze chętnie wyjaśnia innym treści i wspiera rozmowę w całej grupie.	Zawsze pomaga innym zrozumieć informacje i wspiera porozumiewanie się.	Najczęściej pomaga kolegom, gdy zostanie o to poproszony.	Pomaga innym po zachęcie nauczyciela.	Włącza się w pomoc wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela.	Nie wspiera porozumiewania się w grupie mimo zachęty.
Rozumie czytane teksty i określa intencje nadawcy przeczytanego tekstu	Zawsze rozumie tekst i trafnie określa intencję nadawcy, także w tekście nowym.	Zawsze rozumie czytane teksty i określa intencje nadawcy.	Rozumie tekst; intencję nadawcy określa po pytaniu.	Rozumie tekst po ponownym odczytaniu i naprowadzeniu.	Rozumie pojedyncze zdania wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie rozumie czytanych tekstów mimo pomocy.
Korzysta z przeczytanych tekstów w rozmowie i wspólnym działaniu	Zawsze wykorzystuje treści z tekstów w dyskusji i pracy zespołowej.	Zawsze korzysta z przeczytanych tekstów w rozmowie i działaniu.	Najczęściej odwołuje się do tekstu; potrzebuje przypomnienia treści.	Korzysta z tekstu po ukierunkowaniu nauczyciela.	Odwołuje się do tekstu wyłącznie z pomocą.	Nie wykorzystuje przeczytanych tekstów mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie odkrywania i używania języka

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Podejmuje działania zgodnie z usłyszaną instrukcją lub podczas realizacji projektu	Zawsze samodzielnie realizuje złożoną instrukcję i objaśnia ją innym.	Zawsze samodzielnie działa zgodnie z usłyszaną instrukcją.	Najczęściej działa samodzielnie; czasem prosi o powtórzenie.	Realizuje instrukcję po podziale na kolejne kroki.	Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą.	Nie realizuje instrukcji mimo powtórzeń i pomocy.
Tworzy wypowiedzi mówione o funkcji informacyjnej	Tworzy rozbudowaną, uporządkowaną informację i dostosowuje ją do odbiorcy.	Samodzielnie tworzy poprawną wypowiedź o funkcji informacyjnej.	Tworzy krótką informację; szczegóły podaje po pytaniu.	Tworzy wypowiedź po pytaniach pomocniczych.	Przekazuje informację pojedynczymi wyrazami, z pomocą.	Nie tworzy wypowiedzi informacyjnej mimo pomocy.
Recytuje wiersze z pamięci	Recytuje bezbłędnie, z intonacją, gestem i właściwym tempem.	Zawsze samodzielnie i poprawnie recytuje wiersze z pamięci.	Recytuje cały wiersz; intonacja bywa monotonna.	Recytuje z drobnymi podpowiedziami nauczyciela.	Odtwarza fragmenty wiersza wyłącznie z pomocą.	Nie opanowuje tekstu wiersza mimo ćwiczeń.
Wyszukuje w tekstach informacje i analizuje czytane teksty	Wyszukuje wszystkie informacje i samodzielnie porządkuje je według tematu.	Zawsze samodzielnie wyszukuje informacje i analizuje tekst.	Wyszukuje informacje; przy analizie potrzebuje pytań.	Odnajduje informacje we wskazanym fragmencie tekstu.	Odnajduje informację prowadzoną przez nauczyciela.	Nie wyszukuje informacji w tekście mimo pomocy.
Ocenia postępowanie bohaterów literackich i uzasadnia swoją ocenę	Ocenia trafnie, wskazuje motyw bohatera i alternatywne rozwiązania.	Samodzielnie i trafnie ocenia bohaterów oraz uzasadnia ocenę.	Ocenia postępowanie; uzasadnienie formułuje ogólnie.	Ocenia bohatera po pytaniach nauczyciela.	Wybiera ocenę z podanych propozycji, z pomocą.	Nie ocenia postępowania bohaterów mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Odczytuje znaczenie dosłowne i niedosłowne tekstu, np. w wierszu	Zawsze trafnie odczytuje oba znaczenia i wyjaśnia je własnymi słowami.	Samodzielnie i trafnie odczytuje znaczenie dosłowne i niedosłowne.	Odczytuje znaczenie dosłowne; niedosłowne po naprowadzeniu.	Rozumie sens tekstu po wspólnym omówieniu.	Odczytuje znaczenie dosłowne wyłącznie z pomocą.	Nie odczytuje znaczenia tekstu mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie świadomości językowej, w tym wiedzy o języku

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozpoznaje litery alfabetu, wyróżnia litery, głoski, spółgłoski i samogłoski, sylaby i rymy	Zawsze bezbłędnie rozpoznaje wszystkie litery i dokonuje każdego podziału.	Zawsze poprawnie rozpoznaje poznane litery, wyróżnia głoski, sylaby i rymy.	Najczęściej poprawnie rozpoznaje litery; myli podobne graficznie.	Rozpoznaje litery po przypomnieniu; podziału dokonuje z naprowadzeniem.	Rozpoznaje wybrane litery wyłącznie z pomocą.	Nie rozpoznaje liter i nie wyróżnia głosek mimo pomocy.
Dostosowuje słownictwo, używając odpowiednich form fleksyjnych wyrazów	Zawsze bezbłędnie dobiera formy wyrazów i stosuje bogate słownictwo.	Zawsze poprawnie dostosowuje słownictwo i formy fleksyjne.	Najczęściej poprawnie; sporadycznie popełnia błędy gramatyczne.	Dobiera właściwe formy po poprawieniu przez nauczyciela.	Używa poprawnych form wyrazów wyłącznie według wzoru.	Nie dostosowuje form wyrazów mimo pomocy.
Czyta płynnie, głośno i cicho, ze zrozumieniem teksty pisane i drukowane	Czyta płynnie i wyraziście także tekst nowy, ze zrozumieniem.	Czyta płynnie głośno i cicho wszystkie opracowane teksty.	Czyta całościowo krótkie zdania; dłuższe wyrazy sylabizuje.	Czyta wyrazy techniką mieszaną, po wcześniejszym przygotowaniu.	Czyta sylabami pojedyncze wyrazy, z pomocą nauczyciela.	Nie czyta wyrazów mimo wsparcia i systematycznych ćwiczeń.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Pisze litery w izolacji i je łączy, rozmieszcza je w liniaturze	Pisze kształtnie i bezbłędnie, zachowuje właściwe łączenia i proporcje.	Zawsze poprawnie pisze litery, łączy je i mieści w liniaturze.	Pisze poprawnie; łączenia liter bywają niedokładne.	Pisze według wzoru, po przypomnieniu kierunku kreślenia.	Pisze po śladzie, wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie odwzorowuje kształtu liter mimo stałego wsparcia.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Odczytuje, zapisuje, porównuje i porządkuje liczby naturalne w poznanym zakresie, wskazuje dziesiątki i jedności oraz liczby parzyste i nieparzyste	Bezbłędnie wykonuje wszystkie działania na liczbach i uzasadnia ustalony porządek.	Samodzielnie i bezbłędnie odczytuje, zapisuje, porównuje i porządkuje liczby.	Najczęściej samodzielnie; sporadycznie myli miejsce dziesiątek i jedności.	Wykonuje zadania po naprowadzeniu nauczyciela.	Odczytuje i zapisuje liczby wyłącznie z pomocą.	Nie odczytuje i nie zapisuje liczb mimo pomocy.
Dolicza i odlicza po jednym i po dwa, dodaje i odejmuje w poznanym zakresie liczbowym	Liczy w pamięci biegle i bezbłędnie, także w trudniejszych przypadkach.	Samodzielnie i bezbłędnie dolicza, odlicza, dodaje i odejmuje.	Oblicza poprawnie; przy trudniejszych działaniach korzysta z konkretów.	Oblicza na konkretach lub osi liczbowej, po naprowadzeniu.	Oblicza wyłącznie na liczmanach, z pomocą nauczyciela.	Nie wykonuje działań mimo konkretów i wsparcia.
Odkrywa prawidłowości w dodawaniu i odejmowaniu, posługuje się znakami $+$, $-$, $<$, $>$, $=$	Samodzielnie odkrywa i objaśnia prawidłowości, tworzy własne przykłady.	Samodzielnie dostrzega prawidłowości i bezbłędnie stosuje znaki.	Stosuje znaki poprawnie; prawidłowości dostrzega po podpowiedzi.	Stosuje znaki po przypomnieniu ich znaczenia.	Stosuje znaki wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie posługuje się znakami działań i porównań mimo pomocy.
Sprawdza poprawność obliczeń, wykorzystując związki między dodawaniem i odejmowaniem	Zawsze samodzielnie sprawdza wynik i wyjaśnia zastosowany sposób.	Samodzielnie i bezbłędnie sprawdza poprawność obliczeń.	Sprawdza obliczenia; czasem potrzebuje przypomnienia sposobu.	Sprawdza wynik po naprowadzeniu nauczyciela.	Sprawdza poprawność obliczeń wyłącznie z pomocą.	Nie sprawdza poprawności obliczeń mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się miarami

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Mierzy, odczytuje i zapisuje wyniki pomiarów długości i wagi	Mierzy dokładnie, sam sprawdza pomiar i zapisuje wynik z jednostką.	Samodzielnie i bezbłędnie mierzy oraz zapisuje wyniki pomiarów.	Najczęściej samodzielnie mierzy; zapis wyniku bywa niepełny.	Mierzy po przypomnieniu zasady pomiaru.	Mierzy wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie posługuje się przyrządami pomiarowymi mimo pomocy.
Posługuje się w codziennych sytuacjach jednostkami: metr, centymetr, kilogram, godzina, litr	Stosuje wszystkie jednostki bezbłędnie i szacuje wielkości w otoczeniu.	Samodzielnie i bezbłędnie posługuje się poznanymi jednostkami.	Stosuje jednostki poprawnie; pojedyncze bywają mylone.	Stosuje jednostki po przypomnieniu.	Stosuje jednostki wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie posługuje się poznanymi jednostkami mimo pomocy.
Porównuje długości przedmiotów i wagę	Porównuje bezbłędnie, szacuje wynik i uzasadnia go pomiarem.	Samodzielnie i bezbłędnie porównuje długości przedmiotów i wagę.	Porównuje poprawnie; szacowanie bywa nietrafne.	Porównuje po wykonaniu pomiaru i ukierunkowaniu.	Porównuje przedmioty wyłącznie z pomocą.	Nie porównuje długości i wagi mimo pomocy.
Wykonuje w kontekstach praktycznych obliczenia pieniężne, posługuje się jednostką złoty	Oblicza bezbłędnie, planuje zakupy i sprawdza wysokość reszty.	Samodzielnie i bezbłędnie wykonuje obliczenia pieniężne.	Oblicza poprawnie; przy większych kwotach korzysta z konkretów.	Oblicza po naprowadzeniu, na monetach i banknotach.	Wykonuje obliczenia pieniężne wyłącznie z pomocą.	Nie wykonuje obliczeń pieniężnych mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie rozpoznawania figur

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozpoznaje w swoim otoczeniu trójkąty, prostokąty, kwadraty i koła	Rozpoznaje figury bezbłędnie, także w złożonych układach, i podaje ich cechy.	Samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje oraz nazywa wszystkie figury.	Rozpoznaje figury; kwadrat i prostokąt bywają mylone.	Rozpoznaje figury po przypomnieniu nazw.	Wskazuje figury wyłącznie z pomocą, na wzorach.	Nie rozpoznaje podstawowych figur mimo pomocy.
Bada kształty w poszukiwaniu osi symetrii	Samodzielnie wyznacza osie symetrii i uzasadnia swój wybór.	Samodzielnie bada kształty i poprawnie wskazuje oś symetrii.	Wskazuje oś symetrii w figurach prostych; w złożonych się waha.	Bada symetrię po naprowadzeniu, składając figurę.	Wskazuje oś symetrii wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie dostrzega symetrii mimo pomocy.
Orientuje się w schemacie własnego ciała, wyprowadza kierunki od siebie i od innych osób, opisuje relacje między obiektami	Bezbłędnie określa kierunki, także z perspektywy innej osoby, i opisuje relacje.	Samodzielnie i bezbłędnie wyprowadza kierunki oraz opisuje położenie obiektów.	Określa kierunki od siebie; perspektywa innej osoby bywa myląca.	Określa kierunki po ukierunkowaniu nauczyciela.	Wskazuje kierunki wyłącznie z pomocą i oznaczeniem ręki.	Nie orientuje się w kierunkach i relacjach mimo pomocy.
Postępuje się pojęciami pion i poziom, korzysta z sieci kwadratowej	Stosuje pojęcia bezbłędnie i samodzielnie odwzorowuje rysunki na siatce.	Samodzielnie i bezbłędnie postępuje się pojęciami oraz siecią kwadratową.	Stosuje pojęcia poprawnie; odwzorowanie bywa niedokładne.	Pracuje na siatce po przypomnieniu zasad.	Korzysta z sieci kwadratowej wyłącznie z pomocą.	Nie postępuje się pojęciami pion i poziom mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie zbierania danych

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Odczytuje dane przedstawione za pomocą prostych tabel	Odczytuje wszystkie dane i samodzielnie formułuje na ich podstawie wnioski.	Samodzielnie i bezbłędnie odczytuje dane z prostych tabel.	Odczytuje dane z niewielką pomocą nauczyciela.	Odczytuje dane po naprowadzeniu.	Odczytuje dane wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie odczytuje danych z tabeli mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie myślenia matematycznego

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Czyta i rozumie proste teksty zawierające treści z matematyzowane (np. kalendarz)	Czyta i interpretuje takie teksty bezbłędnie, wyciąga z nich wnioski.	Samodzielnie czyta i rozumie proste teksty z treścią matematyczną.	Rozumie tekst; szczegóły odczytuje po pytaniu.	Rozumie tekst po wspólnym omówieniu.	Odczytuje pojedyncze dane wyłącznie z pomocą.	Nie rozumie tekstów z treścią matematyczną mimo pomocy.
Analizuje i rozwiązuje proste zadania tekstowe, tworzy własną strategię rozwiązania i opisuje je działaniem lub rysunkiem	Rozwiązuje także zadania złożone, uzasadnia strategię i układa własne zadania.	Samodzielnie i bezbłędnie analizuje, rozwiązuje i zapisuje rozwiązanie.	Rozwiązuje zadania; sposób zapisu wybiera po przypomnieniu.	Rozwiązuje zadanie po wspólnej analizie treści.	Rozwiązuje zadanie wyłącznie na konkretach, z pomocą.	Nie analizuje i nie rozwiązuje zadań mimo pomocy.
Korzysta z umiejętności strategicznego myślenia, także podczas gier planszowych, kościanych i karcianych	Planuje ruchy z wyprzedzeniem i objaśnia własną strategię gry.	Samodzielnie stosuje skuteczną strategię podczas gier.	Stosuje poznane strategie; własne pomysły pojawiają się rzadko.	Gra według zasad, po przypomnieniu strategii.	Uczestniczy w grze wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela.	Nie stosuje żadnej strategii mimo wsparcia.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Dostrzega, kontynuuje i opisuje rytmy oraz regularności przedstawione w różny sposób	Tworzy własne, złożone rytmy i objaśnia zasadę ich budowy.	Bezbłędnie dostrzega, kontynuuje i opisuje rytmy oraz regularności.	Kontynuuje rytmy proste; złożone wymagają wsparcia.	Kontynuuje rytm po naprowadzeniu.	Odtwarza rytm wyłącznie według wzoru, z pomocą.	Nie dostrzega i nie kontynuuje rytmów mimo pomocy.
Klasyfikuje obiekty i wyjaśnia kryterium klasyfikacji	Klasyfikuje według kilku cech jednocześnie i sam ustala kryterium.	Samodzielnie i bezbłędnie klasyfikuje oraz wyjaśnia kryterium.	Klasyfikuje poprawnie; kryterium nazywa ogólnie.	Klasyfikuje po przypomnieniu kryterium.	Segreguje obiekty wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie klasyfikuje obiektów mimo pomocy.
Wykorzystuje zdobyte umiejętności matematyczne w codziennych sytuacjach	Swobodnie stosuje matematykę w nowych, praktycznych sytuacjach.	Poprawnie wykorzystuje umiejętności matematyczne w codziennych sytuacjach.	Stosuje umiejętności w sytuacjach znanych i typowych.	Stosuje umiejętności po naprowadzeniu nauczyciela.	Wykorzystuje umiejętności wyłącznie z pomocą.	Nie przenosi umiejętności matematycznych na sytuacje praktyczne.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia procesów życiowych i różnorodności biologicznej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozróżnia podstawowe potrzeby organizmów żywych: wodę, pokarm, tlen, odpowiednią temperaturę, i formułuje wnioski	Rozróżnia wszystkie potrzeby i samodzielnie formułuje wnioski z własnych obserwacji.	Samodzielnie i poprawnie rozróżnia potrzeby organizmów żywych.	Rozróżnia większość potrzeb; wnioski formułuje po pytaniu.	Wymienia potrzeby organizmów po naprowadzeniu.	Wskazuje pojedyncze potrzeby wyłącznie z pomocą.	Nie rozróżnia potrzeb organizmów żywych mimo pomocy.
Rozpoznaje w swoim otoczeniu podstawowe gatunki roślin i zwierząt żyjących w najbliższym środowisku	Bez błędnie rozpoznaje wszystkie omawiane gatunki i podaje ich cechy.	Samodzielnie i poprawnie rozpoznaje poznane rośliny oraz zwierzęta.	Rozpoznaje większość gatunków; pojedyncze myli.	Rozpoznaje najbardziej znane gatunki po przypomnieniu nazw.	Wskazuje pojedyncze gatunki wyłącznie z pomocą.	Nie rozpoznaje roślin i zwierząt mimo pomocy.
Na podstawie badań wyjaśnia, że życie i rozwój roślin zależą od energii słonecznej, gleby, wody i powietrza	Planuje obserwację, trafnie wyjaśnia zależności i dokumentuje wnioski.	Samodzielnie i trafnie wyjaśnia zależności na podstawie badań.	Wyjaśnia zależności ogólnie; szczegóły podaje po pytaniu.	Formułuje wniosek po wspólnym omówieniu badania.	Wskazuje pojedyncze czynniki wyłącznie z pomocą.	Nie wyjaśnia warunków życia roślin mimo pomocy.
Wykazuje się poczuciem troski o przyrodę, m.in. w opiece nad roślinami i zwierzętami	Zawsze odpowiedzialnie opiekuje się przyrodą i zachęca do tego innych.	Zawsze dba i troszczy się w opiece nad roślinami i zwierzętami.	Najczęściej opiekuje się przyrodą; czasem potrzebuje przypomnienia.	Podejmuje działania po zachęceniu nauczyciela.	Włącza się w opiekę wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela.	Nie podejmuje działań na rzecz przyrody mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie procesów fizycznych w codzienności ucznia

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozróżnia dźwięki w otoczeniu, podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu dźwięków na ludzi i zwierzęta	Bezbłędnie rozróżnia dźwięki i samodzielnie ocenia ich wpływ na organizmy.	Samodzielnie i bezbłędnie rozróżnia dźwięki oraz podaje przykłady ich wpływu.	Najczęściej samodzielnie rozróżnia dźwięki; przykłady podaje po pytaniu.	Rozróżnia dźwięki po naprowadzeniu nauczyciela.	Rozpoznaje pojedyncze dźwięki wyłącznie z pomocą.	Nie rozróżnia dźwięków w otoczeniu mimo pomocy.
Zachowuje zasady bezpieczeństwa własnego i innych osób podczas działań badawczych	Zawsze przestrzega zasad i dba o bezpieczeństwo całego zespołu.	Zawsze zachowuje zasady bezpieczeństwa podczas działań badawczych.	Stara się przestrzegać zasad; sporadycznie o nich zapomina.	Przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania zasad bezpieczeństwa.	Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa mimo przypomnień.

Osiągnięcia w zakresie edukacji klimatyczno-środowiskowej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Na podstawie badań terenowych identyfikuje zależności między przyrodążywioną i nieżywioną, w tym wpływ pogody na rośliny i zwierzęta	Trafnie identyfikuje zależności i samodzielnie formułuje wnioski z obserwacji.	Na podstawie własnych badań trafnie identyfikuje zależności.	Identyfikuje zależności po ukierunkowaniu nauczyciela.	Identyfikuje zależności z pomocą, na podstawie wspólnych badań.	Wskazuje pojedyncze zależności ze znaczną pomocą.	Nie dostrzega zależności w przyrodzie mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie rozwijania warsztatu przyrodnika

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozwija ciekawość poznawczą	Samodzielnie i chętnie poszukuje odpowiedzi, stawia własne pytania badawcze.	Samodzielnie i chętnie rozwija ciekawość poznawczą.	Stara się samodzielnie rozwijać zainteresowania przyrodnicze.	Rozwija ciekawość poznawczą po zachęcie nauczyciela.	Wykazuje niewielkie zainteresowanie, wymaga stałej motywacji.	Nie wykazuje ciekawości poznawczej mimo zachęty.
Posługuje się narzędziami badawczymi zgodnie z przeznaczeniem: lupa, lornetką, globusem, mapą fizyczną, wagą szalkową	Posługuje się wszystkimi narzędziami sprawnie i objaśnia ich zastosowanie.	Zawsze posługuje się narzędziami badawczymi zgodnie z przeznaczeniem.	Najczęściej posługuje się narzędziami poprawnie; przy niektórych się waha.	Korzysta z narzędzi po przypomnieniu sposobu użycia.	Korzysta z narzędzi badawczych wyłącznie z pomocą.	Nie posługuje się narzędziami badawczymi mimo pomocy.
Prowadzi badania przyrodnicze w taki sposób, by nie szkodzić obserwowanym obiektom	Zawsze prowadzi badania z troską o przyrodę i uczy tego innych.	Zawsze prowadzi badania, nie szkodząc obserwowanym obiektom.	Najczęściej dba o obserwowane obiekty; czasem potrzebuje przypomnienia.	Dbą o obiekty po przypomnieniu zasad przez nauczyciela.	Wymaga stałego nadzoru podczas obserwacji przyrodniczych.	Nie przestrzega zasad prowadzenia badań mimo przypomnień.
Rozpoznaje sytuacje niebezpieczne dla zdrowia i życia	Rozpoznaje zagrożenia trafnie i wskazuje sposoby właściwego reagowania.	Samodzielnie i trafnie rozpoznaje sytuacje niebezpieczne.	Rozpoznaje typowe zagrożenia; przy nietypowych się waha.	Rozpoznaje zagrożenia po omówieniu przykładów.	Wskazuje zagrożenia wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie rozpoznaje sytuacji niebezpiecznych mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie kompetencji osobistej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozpoznaje i nazywa swoje mocne strony, wykorzystuje je w działaniu, podejmuje próby samooceny	Obiektywnie ocenia siebie, świadomie wykorzystuje mocne strony w zadaniach.	Samodzielnie rozpoznaje mocne strony i podejmuje próby samooceny.	Nazywa mocne strony; samoocena bywa zawyżona lub zaniżona.	Nazywa mocne strony po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje swoje mocne strony wyłącznie z pomocą.	Nie rozpoznaje swoich mocnych stron mimo wsparcia.
Rozpoznaje i nazywa swoje potrzeby i emocje, komunikuje je innym i w razie potrzeby prosi o pomoc	Trafnie nazywa emocje i potrzeby, wskazuje ich przyczyny i prosi o wsparcie.	Samodzielnie rozpoznaje i komunikuje swoje potrzeby oraz emocje.	Nazywa podstawowe emocje; przy złożonych się waha.	Nazywa emocje po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje emocję na piktogramie, wyłącznie z pomocą.	Nie nazywa swoich emocji i potrzeb mimo wsparcia.
Stosuje poznane strategie regulacji emocji, radzi sobie ze stresem i porażką	Skutecznie dobiera strategię do sytuacji i wspiera w tym rówieśników.	Skutecznie stosuje poznane strategie regulacji emocji.	Stosuje wybrane strategie; w sytuacjach trudnych bywa bezradny.	Stosuje strategie po przypomnieniu przez nauczyciela.	Uspokaja się wyłącznie przy wsparciu osoby dorosłej.	Nie stosuje strategii radzenia sobie z emocjami mimo wsparcia.
Reaguje asertywnie w sytuacji przekraczania jego granic, z poszanowaniem siebie i innych	Zawsze reaguje asertywnie i kulturalnie, także w sytuacjach trudnych.	Potrafi asertywnie reagować, szanując siebie i innych.	Najczęściej reaguje właściwie; czasem wycofuje się lub reaguje zbyt ostro.	Reaguje właściwie po omówieniu sytuacji z nauczycielem.	Broni swoich granic wyłącznie przy wsparciu dorosłego.	Nie reaguje na przekraczanie własnych granic mimo wsparcia.
Rozpoznaje negatywne zachowania innych osób: namawianie do niebezpiecznych zachowań, przekraczanie granic, łamanie zasad	Trafnie rozpoznaje takie zachowania i wskazuje właściwe sposoby reagowania.	Samodzielnie i właściwie rozpoznaje negatywne zachowania innych osób.	Rozpoznaje typowe sytuacje; przy trudniejszych się waha.	Rozpoznaje zachowania po omówieniu przykładów.	Rozpoznaje zagrożenie wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie rozpoznaje negatywnych zachowań mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Ustala priorytety działań, układa plan wykonania zadań oraz doprowadza podjęte działania do końca	Samodzielnie planuje pracę, ustala kolejność zadań i zawsze kończy działania.	Samodzielnie układa plan zadań i doprowadza je do końca.	Planuje pracę; przy dłuższych zadaniach potrzebuje przypomnienia.	Planuje i kończy zadanie po ukierunkowaniu nauczyciela.	Realizuje zadanie wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela.	Nie planuje pracy i nie kończy zadań mimo wsparcia.
Dokonuje wyboru sposobu realizacji zadania i pracuje wytrwale	Trafnie wybiera sposób pracy, uzasadnia go i pracuje wytrwale do końca.	Samodzielnie i trafnie wybiera sposób realizacji zadania, pracuje wytrwale.	Wybiera sposób pracy; przy trudnościach zniechęca się.	Wybiera sposób pracy z podanych propozycji.	Pracuje wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela.	Nie podejmuje wytrwałej pracy mimo wsparcia.
Stosuje zasady zdrowego trybu życia, w tym aktywności ruchowej i kontaktu z przyrodą, rozumie wpływ decyzji na zdrowie	Zawsze stosuje zasady i wyjaśnia wpływ własnych decyzji na zdrowie.	Zawsze stosuje podstawowe zasady zdrowego trybu życia.	Najczęściej stosuje zasady; wyjaśnienia formułuje ogólnie.	Stosuje zasady po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymienia zasady zdrowego trybu życia wyłącznie z pomocą.	Nie stosuje zasad zdrowego trybu życia mimo przypomnień.

Osiągnięcia w zakresie kompetencji społecznej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Okazuje szacunek wszystkim ludziom bez względu na narodowość, wyznanie, pozycję społeczną, wiek czy stan zdrowia	Zawsze okazuje szacunek wszystkim i reaguje na przejawy wykluczania.	Zawsze okazuje szacunek wszystkim ludziom, bez wyjątku.	Najczęściej okazuje szacunek; sporadycznie potrzebuje przypomnienia.	Okazuje szacunek po zwróceniu uwagi przez nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania zasad szacunku wobec innych.	Nie okazuje szacunku innym mimo przypomnień.
Nawiązuje i podtrzymuje relacje społeczne w rodzinie, klasie, szkole i lokalnej wspólnocie	Zawsze kulturalnie buduje relacje i integruje grupę rówieśniczą.	Zawsze kulturalnie nawiązuje i podtrzymuje relacje społeczne.	Najczęściej nawiązuje relacje; w nowych sytuacjach bywa nieśmiały.	Nawiązuje relacje po zachęcie nauczyciela.	Kontaktuje się z innymi wyłącznie przy wsparciu dorosłego.	Nie nawiązuje relacji z rówieśnikami mimo wsparcia.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Inicjuje i podtrzymuje współpracę w grupie, współtworzy, negocjuje i przestrzega zasad działania w grupie	Inicjuje współpracę, organizuje pracę zespołu i skutecznie negocjuje.	Zawsze kulturalnie inicjuje współpracę i przestrzega zasad grupy.	Współpracuje; inicjatywę podejmuje rzadko.	Współpracuje po podziale zadań przez nauczyciela.	Uczestniczy w pracy grupy biernie, z pomocą.	Nie podejmuje współpracy mimo wsparcia.
Rozpoznaje emocje innych osób i reaguje na nie w odpowiedni sposób	Trafnie odczytuje emocje innych i dostosowuje do nich swoje zachowanie.	Trafnie rozpoznaje emocje innych i reaguje odpowiednio.	Rozpoznaje podstawowe emocje; reakcja bywa nieadekwatna.	Rozpoznaje emocje innych po pytaniach nauczyciela.	Odczytuje emocje wyłącznie z pomocą i na piktogramach.	Nie rozpoznaje emocji innych osób mimo pomocy.
Zwraca uwagę na potrzeby innych członków grupy i oferuje pomoc osobie w potrzebie	Zawsze z własnej inicjatywy dostrzega potrzeby innych i skutecznie pomaga.	Zwraca uwagę na potrzeby innych i oferuje im pomoc.	Pomaga innym, gdy zostanie o to poproszony.	Pomaga innym po zachęcie nauczyciela.	Włącza się w pomoc wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela.	Nie dostrzega potrzeb innych mimo zachęty.
Rozpoznaje przejawy przemocy wobec siebie i innych, w tym zastraszanie i dręczenie, i przeciwstawia się im	Trafnie rozpoznaje przemoc, reaguje i wie, do kogo zwrócić się o pomoc.	Rozpoznaje przejawy przemocy i przeciwstawia się im, prosząc o pomoc dorosłego.	Rozpoznaje wyraźne przejawy przemocy; przy subtelnych się waha.	Rozpoznaje przemoc po omówieniu przykładów.	Rozpoznaje sytuację wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie rozpoznaje przejawów przemocy mimo pomocy.
Angażuje się w działania w klasie i środowisku lokalnym, realizując wspólne inicjatywy i rozwijając postawę obywatelską	Inicjuje wspólne działania i zachęca do nich rówieśników.	Chętnie angażuje się we wspólne inicjatywy klasowe i lokalne.	Uczestniczy w działaniach; inicjatywy nie podejmuje.	Włącza się w działania po zachęcie nauczyciela.	Uczestniczy w działaniach wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela.	Nie angażuje się we wspólne działania mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie edukacji obywatelskiej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Przedstawia na podstawie własnych obserwacji podstawowe elementy krajobrazu lokalnego	Opisuje krajobraz szczegółowo i porównuje go z innymi krajobrazami Polski.	Samodzielnie przedstawia elementy krajobrazu lokalnego.	Wymienia większość elementów; opis jest ogólny.	Przedstawia krajobraz po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje pojedyncze elementy wyłącznie z pomocą.	Nie opisuje krajobrazu lokalnego mimo pomocy.
Wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice oraz położenie swojej miejscowości	Wskazuje pewnie granice, miejscowość i inne obiekty, orientuje się na mapie.	Samodzielnie wskazuje granice Polski i położenie swojej miejscowości.	Wskazuje granice; położenie miejscowości odnajduje z namysłem.	Wskazuje obiekty po naprowadzeniu nauczyciela.	Wskazuje obiekty prowadzony ręką nauczyciela.	Nie wskazuje obiektów na mapie mimo pomocy.
Rozróżnia i opisuje symbole państwowe Polski, zachowuje się z szacunkiem podczas hymnu i wciągania flagi	Rozpoznaje i opisuje symbole bezbłędnie, zawsze zachowuje właściwą postawę.	Samodzielnie i poprawnie rozróżnia oraz opisuje symbole państwowe.	Rozpoznaje symbole; opis formułuje ogólnie.	Rozpoznaje symbole po przypomnieniu.	Wskazuje symbole państwowe wyłącznie z pomocą.	Nie rozpoznaje symboli państwowych mimo pomocy.
Wskazuje wybrane święta państwowe, rozpoznaje zwyczaje lokalne i tradycyjne elementy kultury oraz uczestniczy w życiu społecznym	Wymienia święta i zwyczaje, wyjaśnia ich znaczenie i chętnie w nich uczestniczy.	Samodzielnie i poprawnie wskazuje święta państwowe oraz zwyczaje lokalne.	Wymienia część świąt i zwyczajów; pozostałe po pytaniu.	Wymienia pojedyncze święta po przypomnieniu.	Rozpoznaje święta na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.	Nie wymienia świąt i zwyczajów mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozumie i wyjaśnia znaczenie praw i obowiązków ucznia oraz podstawowych praw człowieka	Wyjaśnia prawa i obowiązki, podaje przykłady ich stosowania w klasie.	Rozumie i wyjaśnia znaczenie praw i obowiązków ucznia.	Wymienia prawa i obowiązki; wyjaśnienia są ogólne.	Wymienia prawa i obowiązki po przypomnieniu.	Wskazuje pojedyncze prawa wyłącznie z pomocą.	Nie wymienia praw i obowiązków mimo pomocy.
Analizuje podstawowe różnice między życiem ludzi w przeszłości i obecnie	Trafnie porównuje dawniej i dziś, samodzielnie formułuje wnioski.	Samodzielnie i trafnie analizuje różnice między dawnymi a obecnymi czasami.	Wskazuje różnice; porównania są ogólne.	Porównuje dawniej i dziś po ukierunkowaniu.	Wskazuje różnice na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.	Nie dostrzega różnic między dawnymi a obecnymi czasami.
Rozróżnia polskie banknoty i monety	Rozróżnia wszystkie nominały bezbłędnie i porównuje ich wartość.	Samodzielnie i bezbłędnie rozróżnia polskie banknoty i monety.	Rozróżnia większość nominałów; pojedyncze myli.	Rozróżnia nominały po przypomnieniu.	Wskazuje pojedyncze nominały wyłącznie z pomocą.	Nie rozróżnia banknotów i monet mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie percepcji i interpretacji dzieł plastycznych

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Rozpoznaje podstawowe środki plastycznego wyrazu w oglądanych dziełach (barwa, linia, kształt, faktura) i nazywa wywołane emocje	Rozpoznaje wszystkie środki wyrazu i wskazuje, jak budują nastrój dzieła.	Samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje środki wyrazu oraz nazywa emocje.	Rozpoznaje większość środków wyrazu; emocje nazywa ogólnie.	Rozpoznaje środki wyrazu po niewielkim naprowadzeniu.	Wskazuje pojedyncze środki wyrazu wyłącznie z pomocą.	Nie rozpoznaje środków plastycznego wyrazu mimo pomocy.
Opisuje wybrane dzieła sztuki, w tym obrazy i ilustracje	Opisuje dzieło szczegółowo, uzasadnia opinię i porównuje z innymi pracami.	Samodzielnie opisuje wybrane dzieła sztuki kilkoma zdaniami.	Opisuje dzieło prostymi zdaniami; słownictwo jest ubogie.	Opisuje dzieło po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje pojedyncze elementy dzieła, wyłącznie z pomocą.	Nie opisuje dzieł sztuki mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie twórczego działania plastycznego

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Stosuje środki plastycznego wyrazu w działaniach twórczych, w tym kontrast barw, rytm i linie	Świadomie i kreatywnie dobiera środki wyrazu, uzasadnia swój wybór.	Samodzielnie i poprawnie stosuje środki plastycznego wyrazu.	Najczęściej poprawnie stosuje środki wyrazu; dobór bywa przypadkowy.	Stosuje środki wyrazu według wzoru, po ukierunkowaniu.	Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie stosuje środków plastycznego wyrazu mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Wykonuje prace plastyczne inspirowane motywem, wzorem lub obserwacją zjawisk przyrodniczych	Proponuje interesujące, kreatywne rozwiązania wyrażnie powiązane z inspiracją.	Samodzielnie wykonuje ciekawe prace zgodne z podaną inspiracją.	Wykonuje pracę; związek z inspiracją bywa ogólny.	Wykonuje pracę po wspólnym omówieniu tematu.	Rysuje pojedyncze elementy wyłącznie z pomocą.	Nie podejmuje działań plastycznych mimo zachęty.
Stosuje podstawowe techniki plastyczne (rysunek, malarstwo, kolaż), dobiera narzędzia i materiały, planuje etapy pracy	Swobodnie łączy techniki, samodzielnie planuje i dokumentuje etapy pracy.	Samodzielnie i poprawnie stosuje techniki oraz planuje etapy pracy.	Stosuje techniki poprawnie; plan pracy tworzy po podpowiedzi.	Pracuje etapami, po ukierunkowaniu nauczyciela.	Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą.	Nie stosuje poznanych technik plastycznych mimo pomocy.
Tworzy kompozycje plastyczne inspirowane doświadczeniami, emocjami, kontaktem ze sztuką i przyrodą	Tworzy oryginalne kompozycje bogate w szczegóły, wyrażnie osobiste.	Tworzy interesujące kompozycje zgodne z podaną inspiracją.	Tworzy kompozycję; jest ona schematyczna.	Tworzy kompozycję według wzoru, po ukierunkowaniu.	Wykonuje fragmenty kompozycji wyłącznie z pomocą.	Nie tworzy kompozycji plastycznych mimo zachęty.
Wyraża swoje zdanie o rezultatach pracy twórczej własnej i zespołowej	Trafnie ocenia prace, uzasadnia opinię i formułuje życzliwe wskazówki.	Trafnie wyraża zdanie o pracy własnej i zespołowej.	Wyraża opinię; uzasadnienie formułuje ogólnie.	Wyraża opinię po pytaniach nauczyciela.	Ocenia pracę pojedynczym wyrazem, z pomocą.	Nie wypowiada się o rezultatach pracy mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie kształcenia wrażliwości estetycznej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Dostrzega ład i nieład, regularności i nieregularności w otoczeniu	Dostrzega ład i rytmy w otoczeniu, nazywa zasadę porządku i proponuje własne układy.	Samodzielnie dostrzega ład i nieład oraz regularności w otoczeniu.	Najczęściej dostrzega ład i nieład; czasem wymaga upomnienia.	Dostrzega porządek po ukierunkowaniu nauczyciela.	Wskazuje uporządkowane układy wyłącznie z pomocą.	Nie dostrzega ład i nieładu mimo pomocy.
Na elementarnym poziomie charakteryzuje estetykę otoczenia	Trafnie i szczegółowo opisuje estetykę otoczenia, uzasadnia swoją ocenę.	Samodzielnie charakteryzuje estetykę otoczenia.	Najczęściej samodzielnie opisuje estetykę otoczenia; opis jest ogólny.	Opisuje otoczenie po pytaniach nauczyciela.	Wymaga wsparcia i motywacji, by opisać estetykę otoczenia.	Nie charakteryzuje estetyki otoczenia mimo pomocy.
Porządkuje własne otoczenie i przedmioty codziennego użytku	Zawsze utrzymuje porządek i dba o estetykę wspólnej przestrzeni klasy.	Chętnie porządkuje własne otoczenie i przedmioty codziennego użytku.	Zazwyczaj chętnie porządkuje swoje miejsce pracy.	Porządkuje otoczenie po przypomnieniu przez nauczyciela.	Porządkuje swoje miejsce wyłącznie pod nadzorem.	Nie dba o porządek w swoim otoczeniu mimo przypomnień.

Osiągnięcia w zakresie percepcji i interpretacji muzyki

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Słucha utworów muzyki klasycznej, rozrywkowej i tradycyjnej z różnych kultur	Zawsze słucha z uwagą i chętnie dzieli się wrażeniami z odbioru muzyki.	Chętnie słucha utworów muzyki różnych rodzajów i kultur.	Najczęściej chętnie słucha; sporadycznie się rozprasza.	Słucha utworów po zachęcie nauczyciela.	Słucha krótko, wymaga stałego ukierunkowania.	Nie słucha proponowanych utworów mimo zachęty.
Określa tempo, dynamikę i nastrój utworów	Bezbłędnie określa wszystkie cechy utworu i uzasadnia swoją ocenę.	Bezbłędnie określa tempo, dynamikę i nastrój utworów.	Najczęściej poprawnie określa cechy utworu; przy dynamice się waha.	Określa cechy utworu po porównaniu i naprowadzeniu.	Wskazuje cechę utworu wyłącznie z pomocą.	Nie określa tempa, dynamiki i nastroju mimo pomocy.
Reaguje ruchem na zmiany tempa, dynamiki, nastroju i wysokości dźwięku, identyfikuje dźwięki, rytmy i melodie w grach słuchowych	Reaguje trafnie i płynnie, samodzielnie proponuje sposób reakcji ruchowej.	Aдекватnie reaguje ruchem na wszystkie zmiany w utworze.	Zazwyczaj reaguje adekwatnie; przy zmianach tempa się spóźnia.	Reaguje po pokazie nauczyciela.	Reaguje wyłącznie naśladując innych, z pomocą.	Nie reaguje na zmiany w muzyce mimo pokazu.
Rozpoznaje w piosence zwrotkę i refren	Bezbłędnie rozpoznaje budowę piosenki i wskazuje ją w nowych utworach.	Bezbłędnie rozpoznaje w piosence zwrotkę i refren.	Najczęściej rozpoznaje budowę piosenki; czasem się myli.	Rozpoznaje zwrotkę i refren po przypomnieniu.	Wskazuje refren wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie rozpoznaje budowy piosenki mimo pomocy.
Rozpoznaje i nazywa wybrane instrumenty muzyczne	Rozpoznaje instrumenty po wyglądzie i brzmieniu, nazywa je bezbłędnie.	Samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje oraz nazywa poznane instrumenty.	Rozpoznaje instrumenty po wyglądzie; brzmienie bywa mylone.	Rozpoznaje instrumenty po przypomnieniu.	Wybiera instrument z podanych propozycji, z pomocą.	Nie rozpoznaje instrumentów muzycznych mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie aktywności muzycznej: śpiewu, ruchu i gry na instrumentach

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Śpiewa piosenki dziecięce i okolicznościowe oraz hymn państwowy	Śpiewa czysto i z pamięci, dbając o dykcję oraz właściwą postawę przy hymnie.	Chętnie i poprawnie śpiewa poznane piosenki oraz hymn państwowy.	Zazwyczaj chętnie śpiewa; w tekście zdarzają się pomyłki.	Śpiewa z pomocą nagrania lub grupy.	Nuci fragmenty melodii wyłącznie z pomocą.	Nie śpiewa poznanych piosenek mimo ćwiczeń.
Uczestniczy w zabawach głosowych i ćwiczeniach emisyjnych	Zawsze chętnie i świadomie wykonuje ćwiczenia emisyjne, dba o oddech.	Chętnie uczestniczy w zabawach głosowych i ćwiczeniach emisyjnych.	Zazwyczaj chętnie uczestniczy w ćwiczeniach głosowych.	Uczestniczy w ćwiczeniach po zachęcie nauczyciela.	Wykonuje ćwiczenia wyłącznie naśladując innych.	Nie uczestniczy w zabawach głosowych mimo zachęty.
Gra na instrumentach melodycznych i niemelodycznych zgodnie z prostym zapisem graficznym	Gra bezbłędnie, utrzymuje puls i akompaniuje grupie.	Chętnie i poprawnie gra zgodnie z prostym zapisem graficznym.	Gra według zapisu; przy dłuższych schematach gubi rytm.	Gra po pokazie i wspólnym przećwiczeniu.	Gra pojedyncze uderzenia wyłącznie z pomocą.	Nie gra na instrumentach mimo pokazu.
Uczestniczy w zabawach ruchowych przy muzyce i tańcach integracyjnych	Tańczy płynnie, w rytm, i zachęca innych do wspólnej zabawy.	Chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych przy muzyce i tańcach.	Zazwyczaj chętnie uczestniczy; pojedyncze figury upraszcza.	Tańczy w grupie, naśladując prowadzącego.	Wykonuje pojedyncze kroki wyłącznie z pomocą.	Nie uczestniczy w zabawach ruchowych przy muzyce mimo zachęty.
Odczytuje proste schematy rytmiczne z różnych zapisów, używając tатаizacji lub gestodźwięków	Odczytuje bezbłędnie każdy zapis i tworzy własne schematy rytmiczne.	Zawsze poprawnie odczytuje proste schematy rytmiczne.	Odczytuje schematy; przy dłuższych popełnia błędy.	Odczytuje schemat po pokazie nauczyciela.	Powtarza rytm wyłącznie naśladując innych.	Nie odczytuje schematów rytmicznych mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Współpracuje z innymi podczas zespołowego muzykowania	Zawsze zgodnie współpracuje i pomaga zespołowi utrzymać wspólny rytm.	Zawsze zgodnie współpracuje podczas zespołowego muzykowania.	Zazwyczaj współpracuje zgodnie; czasem gra we własnym tempie.	Współpracuje po ukierunkowaniu nauczyciela.	Uczestniczy w muzykowaniu biernie, z pomocą.	Nie podejmuje współpracy podczas muzykowania mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie twórczego działania muzycznego

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Wykorzystuje dźwięk, ruch i rytm do wyrażania emocji	Wyraża emocje wyraziście i świadomie, łącząc dźwięk, ruch i rytm.	Chętnie wykorzystuje dźwięk, ruch i rytm do wyrażania emocji.	Najczęściej chętnie wyraża emocje; środki wyrazu są ubogie.	Wyraża emocje po pokazie nauczyciela.	Naśladuje sposób wyrażania emocji, wyłącznie z pomocą.	Nie wyraża emocji środkami muzycznymi mimo zachęty.
Wykorzystuje przedmioty codziennego użytku w zabawach muzycznych	Twórczo dobiera przedmioty i tworzy z nich własne instrumentarium.	Chętnie wykorzystuje przedmioty codziennego użytku w zabawach muzycznych.	Najczęściej chętnie korzysta z podanych przedmiotów.	Korzysta z przedmiotów po propozycji nauczyciela.	Włącza się do zabawy wyłącznie z pomocą.	Nie wykorzystuje przedmiotów w zabawach muzycznych mimo zachęty.
Wykonuje improwizacje instrumentalne i ruchowe	Tworzy oryginalne improwizacje i łączy różne źródła dźwięku.	Chętnie wykonuje improwizacje instrumentalne i ruchowe.	Stara się improwizować; propozycje są krótkie i schematyczne.	Improwizuje według podanego wzoru.	Odtwarza propozycje innych, wyłącznie z pomocą.	Nie podejmuje prób improwizacji mimo zachęty.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Tworzy ruchowe improwizacje do muzyki instrumentalnej	Tworzy spójne improwizacje ruchowe trafnie oddające charakter utworu.	Chętnie tworzy ruchowe improwizacje do muzyki instrumentalnej.	Najczęściej chętnie improwizuje ruchem; ruchy bywają schematyczne.	Improwizuje ruchem po pokazie nauczyciela.	Naśladuje ruchy innych, wyłącznie z pomocą.	Nie tworzy improwizacji ruchowych mimo zachęty.
Tworzy i wykonuje proste akompaniamenty do wybranych utworów muzycznych	Tworzy własny akompaniament, utrzymuje tempo i dostosowuje się do grupy.	Chętnie tworzy i wykonuje proste akompaniamenty.	Wykonuje akompaniament; sporadycznie gubi tempo.	Akompaniuje wspólnie z grupą, po pokazie.	Wykonuje pojedyncze uderzenia wyłącznie z pomocą.	Nie wykonuje akompaniamentu mimo wzoru.

Osiągnięcia w zakresie działań artystycznych

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Uczestniczy w scenkach dramatycznych inspirowanych literaturą dziecięcą i wydarzeniami z życia codziennego	Tworzy przekonującą postać, łączy głos, ruch i mimikę, inicjuje scenki.	Chętnie uczestniczy w scenkach dramatycznych i utrzymuje rolę.	Najczęściej chętnie uczestniczy; wychodzi z roli podczas zabawy.	Uczestniczy w scenkach po zachęcie nauczyciela.	Uczestniczy w scenkach wyłącznie ze znaczącym wsparciem.	Odmawia udziału w scenkach dramatycznych mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie bezpieczeństwa i higieny

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Wskazuje sytuacje niebezpieczne i sposoby reagowania, wymienia podstawowe numery alarmowe	Trafnie rozpoznaje zagrożenia, opisuje reakcję i potrafi przekazać zgłoszenie.	Samodzielnie i trafnie wskazuje zagrożenia oraz numery alarmowe.	Wskazuje zagrożenia; sposób reagowania opisuje ogólnie.	Wskazuje zagrożenia po omówieniu przykładów.	Podaje numer alarmowy wyłącznie z pomocą nauczyciela.	Nie rozpoznaje zagrożeń i nie zna numerów alarmowych mimo pomocy.
Reaguje na instrukcje oraz komunikaty wizualne i dźwiękowe, stosuje zasady bezpieczeństwa, w tym drogowego, podczas wycieczek i zajęć	Zawsze reaguje prawidłowo i przypomina zasady bezpieczeństwa innym.	Zawsze odpowiednio reaguje na komunikaty i stosuje zasady bezpieczeństwa.	Najczęściej reaguje prawidłowo; sporadycznie potrzebuje przypomnienia.	Stosuje zasady po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego nadzoru w sytuacjach wymagających ostrożności.	Nie stosuje zasad bezpieczeństwa mimo przypomnień.
Przygotowuje miejsce pracy i zachowuje w nim porządek, przestrzegając zasad bezpieczeństwa	Zawsze samodzielnie organizuje stanowisko pracy i dba o porządek do końca zajęć.	Zawsze odpowiednio przygotowuje miejsce pracy i zachowuje w nim porządek.	Najczęściej dba o porządek; czasem potrzebuje przypomnienia.	Porządkuje miejsce pracy po przypomnieniu.	Organizuje stanowisko pracy wyłącznie pod nadzorem.	Nie przygotowuje miejsca pracy i nie sprząta mimo przypomnień.
Zachowuje zasady bezpieczeństwa i higieny w sytuacjach życia codziennego	Zawsze przestrzega zasad i wyjaśnia ich znaczenie dla zdrowia.	Zawsze zachowuje zasady bezpieczeństwa i higieny.	Najczęściej przestrzega zasad; sporadycznie o nich zapomina.	Przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania zasad higieny.	Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny mimo przypomnień.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Używa odpowiednich materiałów i bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami, m.in. nożyczkami	Zawsze posługuje się narzędziami bezpiecznie i sprawnie, dobiera je trafnie.	Zawsze używa odpowiednich materiałów i bezpiecznie posługuje się narzędziami.	Najczęściej pracuje bezpiecznie; technika bywa niedokładna.	Posługuje się narzędziami po przypomnieniu zasad.	Korzysta z narzędzi wyłącznie pod nadzorem nauczyciela.	Nie posługuje się narzędziami bezpiecznie mimo przypomnień.
Współpracuje w grupie, także on-line, z poszanowaniem zasad komunikacji i netykiety	Zawsze współpracuje kulturalnie i przypomina innym zasady netykiety.	Chętnie współpracuje w grupie z poszanowaniem zasad komunikacji.	Współpracuje; zasady netykiety przypomina sobie po uwadze.	Współpracuje po ukierunkowaniu nauczyciela.	Uczestniczy w pracy grupy biernie, z pomocą.	Nie podejmuje współpracy i nie przestrzega zasad komunikacji.

Osiągnięcia w zakresie projektowania i tworzenia

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Planuje i wykonuje własne projekty, w tym urządzania otoczenia, wykonuje szkice słowne i graficzne	Samodzielnie i kreatywnie planuje projekt, szkicuje i realizuje go do końca.	Samodzielnie planuje i wykonuje własne projekty oraz szkice.	Wykonuje projekt; plan tworzy po podpowiedzi nauczyciela.	Realizuje projekt etapami, po ukierunkowaniu.	Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą.	Nie planuje i nie realizuje projektu mimo pomocy.
Wykonuje przedmioty użytkowe i dekoracje, wykorzystując oszczędnie dostępne materiały	Wykonuje przedmioty pomysłowo i estetycznie, gospodaruje materiałami rozsądnie.	Samodzielnie wykonuje przedmioty użytkowe i dekoracje, oszczędza materiały.	Wykonuje przedmiot; wykończenie bywa niestaranne.	Wykonuje przedmiot według wzoru, z niewielkim wsparciem.	Wykonuje fragmenty pracy wyłącznie z pomocą.	Nie wykonuje przedmiotów użytkowych mimo wzoru i pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	POZIOM 6	POZIOM 5	POZIOM 4	POZIOM 3	POZIOM 2	POZIOM 1
Wykorzystuje zasoby cyfrowe w sposób etyczny	Zawsze korzysta z zasobów etycznie i wyjaśnia, dlaczego to ważne.	Zawsze wykorzystuje zasoby cyfrowe w sposób etyczny.	Najczęściej korzysta poprawnie; potrzebuje przypomnienia zasad.	Korzysta z zasobów cyfrowych po ukierunkowaniu.	Korzysta z zasobów cyfrowych wyłącznie pod nadzorem.	Nie przestrzega zasad korzystania z zasobów cyfrowych.
Poszukuje alternatywnych zastosowań materiałów	Samodzielnie proponuje wiele nowych zastosowań materiałów, także z recyklingu.	Samodzielnie poszukuje alternatywnych zastosowań materiałów.	Proponuje pojedyncze nowe zastosowania materiałów.	Proponuje zastosowania po podpowiedzi nauczyciela.	Korzysta wyłącznie z rozwiązań podanych przez nauczyciela.	Nie poszukuje nowych zastosowań materiałów mimo zachęty.
Prezentuje efekty własnej pracy w parze lub grupie na forum klasy	Prezentuje pracę swobodnie i ciekawie, odpowiada na pytania klasy.	Chętnie prezentuje efekty pracy własnej i zespołowej.	Prezentuje pracę; potrzebuje zachęty i wsparcia.	Prezentuje pracę po ukierunkowaniu nauczyciela.	Pokazuje pracę wyłącznie przy wsparciu dorosłego.	Nie prezentuje efektów swojej pracy mimo zachęty.
Zauważa i nazywa pozytywne aspekty swojej pracy oraz pracy innych osób	Trafnie ocenia pracę, uzasadnia opinię i formułuje życzliwe wskazówki.	Samodzielnie zauważa i nazywa mocne strony pracy własnej i cudzej.	Nazywa mocne strony prac; ocena bywa ogólna.	Oceni pracę po pytaniach nauczyciela.	Oceni pracę pojedynczym wyrazem, wyłącznie z pomocą.	Nie dostrzega pozytywnych aspektów pracy mimo pomocy.
Kończy rozpoczętą pracę	Zawsze kończy pracę w terminie i dba o jej staranne wykończenie.	Zawsze kończy rozpoczętą pracę.	Najczęściej kończy pracę; przy trudnościach zwalnia tempo.	Kończy pracę po zachęcie i przypomnieniu nauczyciela.	Kończy pracę wyłącznie przy stałym wsparciu.	Nie kończy rozpoczętych prac mimo wsparcia.